

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Irak: Amerikan Nüfuzu ve İran Çatışması Altında İsimlerin Yeniden Düzenlenmesi

Haber:

Irak Cumhurbaşkanı Nizar Amidi, 27 Nisan 2026 Pazartesi günü, Koordinasyon Çerçevesinin (Irak Parlamentosu'ndaki en büyük blok) başbakan adayı Ali Faleh Kazım ez-Zeydi'yi 30 gün içinde hükümeti kurmakla görevlendirdi.

Siyasetçiler, ez-Zeydi'nin adaylığının, "Şii siyasi evinin" yaşlanarak siyasi figürler üretmez hale gelmesinin ardından geldiğini ve ayrıca bu aşamada bir günah keçisi istendiğini düşünüyor; "zira Irak'ta hem siyasi hem de mali bir kriz olup liderlerden hiçbiri ön cephede olmak ve sorumluluk almak istemiyor; bu nedenle görevine devam etse de istifa etse de kimseyi zor durumda bırakmayacak olan ez-Zeydi seçilmiştir; zira ez-Zeydi'nin görevinden ayrılması bir kriz oluşturmayacağı gibi onun kalması da siyasi bir durum oluşturmayacaktır."

Yorum:

Bugün Irak'ta, bilinmedik bir kişinin hükümet başkanı olarak görevlendirilmesi şeklinde yaşananlar, 2003 yılında Irak'ın işgalinden sonra devletin enkazı üzerinde kurulan siyasi sistemin doğasından bağımsız olarak anlaşılabilir. Zira bu sistem, mezhepsel kota paylaşımına dayanmakta olup başta Amerika Birleşik Devletleri ile İran olmak üzere uluslararası ve bölgesel güçlerin iradesine ipoteklidir.

Siyasi ağırlığı ya da halk tabanı bulunmayan Ali ez-Zeydi'nin aday gösterilmesi, devlet adamları yetiştirmekten aciz olan bu rejimin gerçeğinin açık bir yansımasıdır; zira bu rejim, temelinde insanların işlerini gözetmek yerine dış güçlerin çıkarlarına hizmet etme üzerine yönetilen işlevsel bir rejimdir. Dolayısıyla mesele, ez-Zeydi'nin şahsından ziyade, onu getiren mekanizmadadır; zira başta Koordinasyon Çerçevesi olmak üzere etkili güçler, artık güçlü bir adam aramıyor aksine uluslararası dengelerin sürmesini garanti eden ve Irak toprakları üzerinde çatışan tarafları memnun eden itaatkâr bir memur arıyorlar.

ABD'nin bazı kişilere yönelik veto uygulamasından ve başka bir adayı memnuniyetle karşılamasından söz edilmesi, Bağdat'taki siyasi kararın Bağdat'ta değil, nüfuz başkentlerinde alındığının açık bir göstergesidir. Sözde siyasi süreç ise, İran'ın nüfuzuyla kesişen ya da rekabet eden ABD politikalarını uygulamaya yönelik bir araçtan başka bir şey değildir.

Ez-Zeydi'nin teknokrat veya başarılı bir yönetici olarak tasvir edilmesine gelince; köklerinden itibaren yozlaşmış bir sistemi medya yoluyla güzelleştirme

girişiminden ibarettir; zira mali ağlarının parçası olan biri, yolsuzluğu nasıl düzeltebilir ki? Silah krizini, ona sahip olan güçlerin desteğiyle gelen bir kişi nasıl çözebilir ki?! Dolayısıyla bu çelişkiler geçici değildir, aksine mevcut rejimin ayrılmaz bir özelliğidir.

Sonra onun bir uzlaşma adayı olarak ortaya atılması, krizin derinliğini yansıtmaktadır; zira ülke ne kazanan ne kaybeden zihniyetiyle yönetilmekte olup bu, başka ülkelerde başarısız olduğu kanıtlanmış aynı zihniyettir; çünkü bu zihniyet krizlerin köklerine çözüm bulmadan bırakmakta ve patlamayı da sonraki aşamalara ertelemektedir.

Irak'ta sorunun özü, kişilerde değil, aksine onlara dayatılan sistemdedir; zira bu sistem, İslam'ı hayattan ayırmaya ve siyasi ve ekonomik bağımlılığa dayanan bir sistemdir. Bu da onu, en basit istikrar unsurlarının yanı sıra kalkınmayı gerçekleştirme konusunda aciz bırakan bir durumdur.

Dolayısıyla bu sistem, temellerinden sökülüp onun yerine, bağımlılığı sona erdirecek, egemenliği ümmete geri verecek ve birleştirip bölmeyen ve insanların işlerini kotacılıkla değil adaletle gözeten bir referans olmasından dolayı İslam akidesi temelinden bir yönetim kuracak olan bağımsız ideolojik bir sistem gelmedikçe, yüzlerin değişmesi ve isimlerin değiştirilmesi gerçek bir değişim üretmeyecektir.

Durumun olduğu gibi kalması halinde, isimler ve başlıklar ne kadar değişirse değişsin, Irak'ın krizler içinde daha fazla boğulmasından başka bir şey olmayacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Bilal Zekeriya